Ru.Nr.20

NUMĂRUL 2 DIN OCTOMBRIE 1943

Belgia 3 fr. / Boemia-Moravia 4 kr. / Bulgaria 8 leva / Croatia 10 kuna / Danemarca 50 Öre / Elveția 55 rape / Finlanda 4,50 mk / Franța 5 fr. / Grecia 800 dr. / Italia 3 lire / Norvegia 50 øre / Portugalia 2 esc. / România 25 lei / Serbia 10 dinari / Slovacia 3 ks. / Spania 1,50 pes. / Suedia 55 öre / Turcia 20 curuși / Țările de Jos 20 centime / Ungaria 50 filleri

Siria Inferioară, Țările de Est 40 Pfg.

Signal

Dela Legiunea de Onoare până la Crucea de Fier

(Vezi pagina 2)

NUMĂRUL 2
DIN OCTOMBRIE
Nr. 20/1943

SIGNAL

DIN SUMAR:

Războiul ca luptă mondială pagina

Steaguri noi - onoare veche. Legiunea voluntarilor francezi ... 6
Tinerii aviatori. Dela o şcoală de bombardament ... 12
Operaţiuni mobile ... 16

Noua imagină a lumii — Viitorul Europei

Còpii în culori. O nouă cucerire a fotografiei în culori ... 22
Femeia. Poziţia sa în statul de muncă modern ... 36

Cum trăim

Intâlnirea a 15 naţiuni ... 25
In stilul peisajului ... 28
O senzaţie în jurul lui Mozart. O nouă înscenare la Salzburg ... 33
Un artist despre care vorbeşte Parisul: Charles Kiffer ... 38

COPYRIGHT 1943 BY DEUTSCHER VERLAG BERLIN

Un luptător contra bolşevismului

Contele de Mayol de Lupe

Douăsprezece campanii au oţelit faţa contelui de Mayol de Lupe. Cu toate acestea, contele francez nu e un războinic. Fiu al lui Jean-Marie-Pierre-Lucien Comte de Mayol şi al principesei Elisabeta de Caracciolo-Girigaglio, el şi-a ales profesiunea de preot. Abia la vârsta de 41 de ani a devenit preot militar. El a participat la primul război mondial în cadrele armatei franceze, contra Germaniei. Fu făcut prizonier de Germani, dar reuşi să fugă. Se întoarse încă odată pe frontul francez, unde rămase până la sfârşitul războiului, în anul 1918. Soarta a purtat pe acest om născut la Paris pe fronturile din Basarabia, Bulgaria şi Maroc. De doi ani încoace, din luna Octomvrie 1941, contele de Mayol de Lupe luptă contra inamicului mondial al creştinătăţii, contra bolşevismului. El e preot militar al Legiunii Voluntarilor Francezi. Are acum vârsta de şaptezeci de ani şi a fost rănit de două ori.

Două decoraţii constitue mândria deosebită a acestui bărbat pe al cărui piept strălucesc 16 ordine de război ale Franţei şi aliaţilor săi: Dela 1938 e ofiter al Legiunii de Onoare, iar în lupta Europei contra Sovietelor şi-a câştigat Crucea de Fier Germană.

„Popor de stăpâni“

Pe vremea scriitorului francez Balzac „comedia umană“ a rezultat aproape exclusiv din pasiunile şi viciile oamenilor. Astăzi ea izvorăşte din cuvinte de ordine cari turbură vederile oamenilor

Eram un adolescent în vârstă de 16 sau 17 ani. Purtam pantaloni scurţi de piele şi mă căţăram în fiecare zi pe un alt munte... Era într'o vară după sfârşitul primului război mondial şi a vâltoarei inflaţiei, pe când trăiam într'un modest hotel dintre Garmisch şi Innsbruck, în Alpii din Bavaria Superioară. Atunci am dat cu ochii pentru întâia oară de Englezi.

Acum, când îmi amintesc acea scenă, mi se pare ca şi cum ar fi fost descrisă în revistele umoristice „Simplicissimus“ sau „Punch“. In micul nostru sat de munte sosise pe neaşteptate, într'o seară, o pereche de turişti cari arătau în tocmai aşa cum trebuiau să arate. Soţul purta pantaloni „knickerbockers“, iar femeia o pălărie cu un văl contra prafului, până la umeri. Se încinse cu gazda noastră care era o femeie grasă şi bună la suflet — o conversaţie ciudată în jurul chestiunii că „hotelul“ nostru rural n'avea nici „apă curgătoare“ şi nici camere cu băi. Costumul cu careuri şi vălul de praf nu erau în stare să priceapă acest lucru de neînchipuit. Din conversaţia greoaie am mai tras concluzia că, în afară de aceasta, dumneaei părea a fi supărată fiindcă gazda nu era în stare să converseze într'o limbă engleză impecabilă, ca la Oxford. Singurul lucru de care îmi mai amintesc din această scenă este că tatăl meu se răsti la mine să nu mai casc gura la această convorbire. Apoi îmi spuse că oamenii aceştia se poartă aici în mijlocul Germaniei faţă de noi ca şi cum ei ar fi „Herrenvolk“ — adică un popor de stăpâni — iar noi doar nişte servitori ai lor. De atunci încoace, ori de câte ori am auzit pronunţându-se undeva cuvântul „Herrenvolk“, am văzut mereu în subconştient costumul cu careuri, vălul contra prafului şi baia care lipsea.

Trebue să recunosc că m'am gândit la acelaşi lucru şi deunăzi, când am citit un interesant discurs al d-lui Leopold Amery, ministrul britanic al Indiilor, în care acesta dădea o explicaţie lungă şi complicată pentru a arăta de ce nu se poate da libertate Indienilor.

Amery era de părerea că duşmanii Angliei ar fi ajuns la concluzia că „un sistem de colaborare între naţiuni trebue să fie bazat pe vreun principiu de solidaritate, fie el de natură geografică, politică, rasială sau istorică.“ De aceea d. Amery era de părerea că nu degeaba se vorbeşte despre o „nouă ordine europeană“ sau despre „sfera de prosperitate din Asia orientală“. Dar duşmanii Angliei — spune d. Amery — nu recunosc că această nouă ordine nu e viabilă decât numai dacă ea nu se întemeiază pe dominaţie din partea unui „popor de stăpâni“, ci pe colaborarea liberă între naţiuni libere. Apoi d. Amery a spus că el speră că în Europa, în Asia orientală şi în America de Sud se vor realiza organizaţiuni internaţionale. La această desfăşurare a lucrurilor, Commonwealth-ul britanic va avea misiunea de a-şi asuma conducerea.

Nu-i aşa că e curios? După ce în Anglia nu se discută de ani de zile niciun subiect cu mai multă ardoare decât problemele postbelice, se ajunge la concluzia că ceeace au început Germania şi Japonia în Europa şi în Asia orientală este de fapt singurul lucru posibil ce se poate face în cele două continente. Dar prin fatalul cuvânt de „Herrenvolk“ se pretinde că încercarea de unificare a tuturor popoarelor europene, se numai de dragul poporului german. Aici începe moderna „comedie umană“ — utilizarea cuvintelor de ordine pentru întunecarea minţilor umane.

Iluzionismul cuvintelor s'a desvoltat într'o măsură înspăimântătoare în timpul războiului. Dar în realitate, marile probleme despre cari e vorba, dacă le privim obiectiv, sunt aproape pretutindeni destul de asemănătoare, iar posibilităţile de soluţionare ale acestei mari crize a omenirii în toate continentele şi rasele nici nu sunt atât de numeroase cum îşi închipue mulţi.

De exemplu, pentru Europa nu există decât o soluţie continentală, dacă vrem ca acest continent să mai continue să existe. Numai într'o astfel de soluţie continentală se pot desvolta libere şi nestingherite atât forţele productive — şi ceeace e şi mai important — şi forţele spirituale ale popoarelor mici şi mari. Este interesant că nici ministrul britanic al Indiilor nu vede o altă soluţie. Aşa dar, s'ar putea pune întrebarea că punctul crucial îl formează tot noţiunea de „Herrenvolk“.

Exact în acest punct încep alegaţiunile, minciunile şi întreaga murdărie actuală a agitaţiei. Dacă Germania mărturiseşte ideia unei Europe mai mari, apoi aceasta nu se poate baza cu vremea decât pe solidaritatea benevolă a tuturor popoarelor europene. Nu există nicio altă bază care să poată rezista. Dar în faţa acestora intervin necesităţile groaznice ale războiului. Intervine necesitatea că Germania, al cărei fii ţin numai în Răsărit un front de 2000 de km (nemai vorbind de Atlantic şi Mediterană), are nevoie de braţe şi materii prime cari nu pot veni decât din alte ţări. Toate acestea sunt necesităţi dictate de condiţiunide războiului.

Firesc că într'o vreme de criză şi de stare excepţională ca cea prin care trecem acum, problema conducerii este un lucru deosebit. Este indiscutabil că nu poate exista o activitate comună fără conducere. Dar într'un sens mai adânc, de fapt nu poate exista decât o colaborare liberă a popoarelor. Cu alte cuvinte, şi inamicul vede acum că noi am început să străbatem tocmai partea întâia şi deci cea mai grea a drumului pe care Europa trebue să-l străbată şi îl va străbate — având în vedere mai ales ameninţarea din Răsărit.

G. W.

„Precursorii epocii de pacificare a continentului...”

Așa a numit d. ambasador de Brinon pe voluntarii francezi de pe frontul de Est, cu prilejul comemorării a doi ani dela înființarea Legiunii contra bolșevismului. Legionari grav răniți primesc Medalia Militară în curtea de onoare a clădirii Hôtel des Invalides din mâinile d-lui general Bridoux, subsecretar de stat al armatei franceze. *(Vezi reportajul special din pagina 6)*

Ziua de 8 Septembrie văzută de două ori

In lumea liniștită și singuratică a arhipelapului Spitzberg:- In anul 1941 o debarcare britanică pe insula norvegiană din Oceanul Înghețat de Nord. In anul 1943 o acțiune surprinzătoare germană împotriva acestei baze de operațiuni din zona polară. Publicăm aici un reportaj de Hans Liska, reporter de război (PK)

La cinci sute de kilometri spre Nord de Capul Nord, curând după miezul nopții, în amurgul palid al regiunilor boreale, o formațiune de nave de război germane intră în fiordul înghețat al Spitzbergului. O izbucnire de foc a artileriei de coastă inamice spintecă liniștea Oceanului Înghețat. Apoi se dezlănțue un concert infernal. Vasele de război germane răspund cu toate gurile de foc. Ecoul bubuiturilor se răsfrânge de mii de ori din munți. Unități ușoare acostează la mal și debarcă trupe. Pionieri și grenadieri debarcați de nave mai mari ajung la țărm cu bărci de asalt și bărci cu motor. Sub protecția de foc a artileriei navale și a avioanelor de bord, ei iau cu asalt instalațiunile militare și fortificațiile. Echipe de distrugere înaintează din trei puncte de debarcare. Ele distrug depozitele de muniții și carburanți, precum și instalațiile electrice. Grămezile de cărbuni sunt incendiate, instalațiunile miniere sunt distruse iar debarcaderele sunt stricate. Pionerii distrug postul de radio, iar localitatea Barentsburg — al cărei locuitori norvegieni au fost deportați de Englezi încă în anul 1941 și siliți să muncească în minele de cărbuni din Wales — izbucnește în flăcări cari mistuesc bogatele rezerve de lemn de mină. In lungile luni de iarnă, viscolele vor împiedeca orice încercare de reconstrucție din partea Englezilor.

otembrie
de două ori

liniștită și singurati-
pelapului Spitzberg:-
41 o debarcare brita-
nsula norvegiană din
înghețat de Nord. In
o acțiune surprinză-
mană împotriva ace-
de operațiuni din
ară. Publicăm aici
aj de Hans Liska,
de război (PK)

kilometri spre Nord
curând după miezul
palid al regiunilor
me de nave de răz-
în fiordul înghețat
izbucnire de foc a
inamice spintecă
înghețat. Apoi se
ert infernal. Vasele
răspund cu toate
ul bubuiturilor se
ori din munți. Uni-
la mal și debarcă
renadieri debarcați
ajung la țărm cu
rci cu motor. Sub
artileriei navale și
d, ei iau cu asalt
e și fortificațiile.
înaintează din trei
. Ele distrug de-
și carburanți, pre-
ectrice. Grămezile
ndiate, instalații-
struse iar debar-
. Pionerii distrug
calitatea Barents-
tori norvegieni au
glezi încă în anul
ască în minele de
izbucnește în lă-
gatele rezerve de
ile luni de iarnă.
a orice încercare
partea Englezilor

Steaguri noi - onoare veche

Cu ocazia aniversării a doi ani dela înfiinţarea Legiunii Voluntarilor Francezi contra bolşevismului

„In numele Mareşalului". *Generalul Bridoux predă legiunii franceze de voluntari contra bolşevismului drapelul acordat de Mareşalul Pétain. Acest drapel urmează a fi prototipul drapelelor viitoarelor sforţări militare ale statului francez*

Glorioasa tradiţie a armatei franceze n'a fost întreruptă niciodată. Încă în vara anului 1941, mulţi dintre cei mai buni militari francezi au recunoscut misiunea soldaţilor Franţei: de a se înrola în frontul de apărare al Europei în Răsărit. Astfel a luat naştere legiunea voluntarilor francezi contra bolşevismului, care şi-a serbat a doua aniversare a înfiinţării sale acum câteva săptămâni. Cu acest prilej s'a celebrat la Domul Invalizilor din Paris un Te Deum solemn în cinstea celor 211 eroi ai legiunii. După serviciul divin s'a sfinţit un drapel în curtea de onoare a Hotelului Invalizilor. In semn că Legiunea ia parte directă la onoarea militară a Franţei, potrivit cuvintelor Mareşalului, i s'a înmânat drapelul care urmează a fi prototipul viitoarelor drapele ale armatei franceze.

Cincizeci de legionari au primit decoraţii pentru lupta lor eroică pe frontul destinului european. Rudele legionarilor căzuţi pe front au primit diplome de onoare în numele Comandantului Suprem al Armatei Germane şi medalii de vitejie în numele Franţei.

Ceasul în care o delegaţie a legionarilor a coborît noul drapel al Legiunii la apusul soarelui, în faţa Monumentului Eroului Necunoscut, a însemnat în acelaşi timp o proslăvire a onoarei naţionale din trecut.

Parizienii *cari au recunoscut că în faţa lor defilează, pe Champs Elysées, purtătorii viitorului francez pentru a cinsti memoria camarazilor căzuţi în luptă la Monumentul Eroului Necunoscut, sunt plini de mândrie*

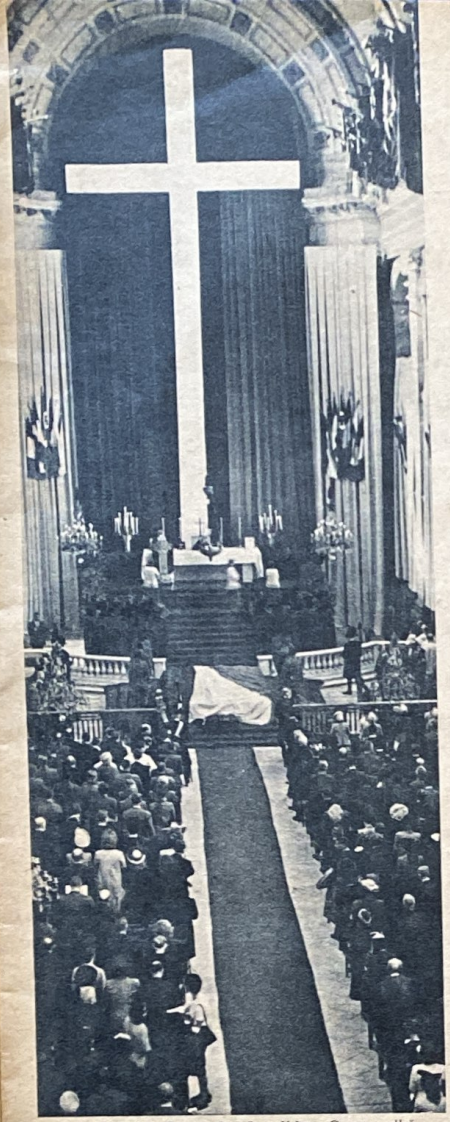

Te Deum la Dome des Invalides. *Crucea albă pe fond roşu şi albastru, încadrată de vechile drapele ale Marii Armate, împreună cu steagurile tuturor naţiunilor cari luptă contra bolşevismului, arată importanţa solemnităţii*

Fotografia PK:
Reporter dd război Pabel, Zucca

↑ **„In memoriam".** *Căpitanul Dupuis, un viteaz luptător de pe frontul răsăritean, predă rudelor legionarilor căzuţi în Răsărit Crucea de Război Legionară şi Medalia Militară*

Marşul camarazilor. *In seara zilei de pomenire a eroilor, o delegaţie a legionarilor se îndreaptă de la Place de la Concorde spre Mormântul Eroului Necunoscut pentru a coborî noul drapel în semn de salut* ↓

Şapte săptămâni cari dau de gândit

REVOLTA MOŞNEGILOR

De Giselher Wirsing

In anul 1943 Europa a avut parte într'una dintre ţările sale mari de o încercare de restaurare liberală. Intre ziua de 25 Iulie şi 8 Septemvrie s'a făcut în Italia o repetiţie genrală de trezire a liberalismului. Aceste şapte săptămâni au importanţă şi pentru celelate popoare europene. Ar fi greşit să se treacă peste ele cu indiferenţă. Prea sunt importante învăţămintele care rezultă din aceste evenimente

La mijlocul lunii August, revista italiană „Nuova Antologia" a publicat un reportaj amănunţit al elementelor cari au dus la lovitura de stat contra lui Mussolini. Articolul părtinea pe Badoglio. Intr'o recenzie foarte binevoitoare dintr'un cunoscut ziar elveţian care pe atunci nu lăsa să treacă nicio zi fără a-şi exprima bucuria din pricina prăbuşirii fascismului s'au reprodus următoarele concluzii din acest articol: „Numirea Mareşalului Badoglio, prevăzută de câtva timp, a întâmpinat aprobarea celor mai cunoscuţi oameni politici de toate partidele pe cari fascismul îi condamnase la tăcere de ani de ziele. Badoglio n'a cerut un armistiţiu, dar în cele trei săptămâni în care a opus până acum rezistenţă militară, el a distrus întregul aparat fascist. Badoglio a redat poporului dreptul libertăţii exprimării opiniei, făcând din Italia o naţiune care îşi reaminteşte tradiţiile liberale cari îi redau demnitatea de a putea trata mâine cu inamicul de astăzi."

Cam astea erau iluziile pe care şi le făceau la trei săptămâni după înlăturarea lui Mussolini nu numai liberalii din Italia, cari au ajuns la putere odată cu Badoglio, ci şi diferitele cenacluri liberale din Europa, în privinţa viitorului extern şi intern al Italiei. Tocmai în acele zile, Badoglio puse să se înceapă tratativele cu diplomaţii britanici, la Lisabona şi la Madrid. Se ştie care a fost „demnitatea redată de tradiţiile liberale pentru a putea trata mâine cu inamicul de eri". Rezultatul final a fost capitularea fără condiţiuni şi cel mai crud tratat de armistiţiu din câte au fost dictate vreodată după un război. Aşa numiţii oameni politici democraţi din Washington şi generalul Eisenhower nu se sinchiseau de „demnitatea liberală". Lumea a văzut în curând ce însemnaseră aceste iluzii.

Cele şapte săptămâni ale regimului Badoglio aparţin acum trecutului, iar noi n'am avea motiv de a ne ocupa încăodată de această epocă tristă a Italiei, dacă din ea n'ar rezulta ceeace este posibil sau imposibil în Europa de astăzi.

In dimineaţa zilei de 26 Iunie Badoglio avea în mâinile sale puterea deplină. Lovitura de stat contra lui Mussolini, pregătită de însuşi Victor Emanuel, reuşise. Acum problema continuării acţiunii se prezenta cu totul altfel decât la consfătuirile tainice cari avuseseră loc în prealabil între rege şi Badoglio. La Roma şi în alte oraşe, în noaptea aceasta plebea ieşise în stradă, urlase şi jefuise în voie, dând imaginea eternă a prostiei umane care nu poate fi stârpită. Plebe există pretutindeni dacă se deschid zăgazurile. Insuşi Badoglio avea impresia că nu manifestase poporul italian, ci apăruseră numai instinctele cele mai josnice. El îşi comunică această părere şi presei, prin intermediul unui purtător de cuvânt spunând despre manifestanţi că ar fi nişte „golani fără cămaşă". Era limpede faptul că nu se putea baza pe stradă. Momentul în care el a făcut apel până şi la aceste instincte, trebuia să vie mai târziu.

Cabinetul pe care îl formă apoi imediat Badoglio nu cuprindea nicio personalitate de seamă care să fi avut ceva de spus poporului italian. Acest guvern era cu totul incolor. Era privit în general ca un guvern de tranziţie până la formarea partidelor. Intr'adevăr, partidele au reapărut. Se întâmplă un lucru cu totul uimitor. In arena politcă apăru fostul primministru Orlando, în vârstă de 83 de ani, care în anul 1917 după înfrângerea dela Caporetto luase conducerea guvernului şi care fusese dat afară de Wilson la conferinţa de pace dela Paris. Orlando adresă o cuvântare Sicilienilor şi spuse că de acum înainte calea renaşterii ţării era liberă.

S'a ivit şi fostul primministru Nitti, în vârstă de 75 de ani, care trăise în exil în Elveţia. Şi el vorbi de viitorul poporului italian. Reapăru şi senatorul Bergamini, un octogenar care întemeiase în anul 1901 ziarul „Giornale d'Italia". El se instală iarăşi la direcţia ziarului. In sfârşit ieşi la iveală şi părintele liberalismului italian, filosoful Benedetto Croce, în vârstă de 77 de ani (căruia fascismul îi lăsase timp de 20 de ani atât titlul de senator cât şi revista sa „Critica"), pentru a pune piatra fundamentală pentru tânăra Italie democrată. Ce e drept, oferindu-i-se lui Croce demnitatea de preşedinte al Academiei, el refuză sub motivul că Academia trebuie să dispară. Oricum o fi, Benedetto Croce era cea mai mare speranţă a regimului Badoglio pentru un program spiritual.

Curând după lovitura de stat din Italia s'a prezentat un aspect ciudat. N'au reapărut numai forţele cari stăpâniseră Italia în haosul de după războiul mondial, cu scurt timp înainte de instalarea la putere a fascismului, ci şi personalităţile liberalismului din epoca dintre 1910 şi 1910: bărbi cărunte mai mult sau mai puţin onorabile cari se legănau acum în iluzia ciudată că ei ar fi adevăraţii reprezentanţi ai poporului italian. Ce idei aduceau ei? Ce voiau ei? S'au ţinut nenumărate discursuri şi s'au scris o mulţime de articole în care se vorbia despre „libertate". Cu o grabă febrilă s'au răsturnat şi desorganizat o serie de instituţii fasciste. Dar nu era nimeni care să fi avut habar de cele ce trebuiau făcute în acest moment. Acesti oameni voiau pacea, dar ei proclamau în acelaşi timp că nu voiau nici în ruptul capului o capitulare desonorantă.

Chiar după două săptămâni haosul era atât de mare încât libertatea presei proclamată de Badoglio la instalarea sa la guvern s'a dovedit a fi absurdă dela sine. Un corespondent al unui ziar elveţian scria în chip maliţios că foarfeca cenzorului se lungeşte tot mai mult şi creionul roşu se îngroaşe neîncetat. Regele, care în definitiv era responsabil personal de căderea lui Mussolini, nu se pronunţa cu niciun singur cuvânt. El n'a avut nimic de spus o viaţă întreagă. Cum era să ştie el acum ce trebuia făcut?

In Nordul Italiei se formară între timp grupuri cu tendinţe pronunţate de stânga, în opoziţie făţişe cu Badoglio şi cu monarhia. Apărură tendinţe comuniste împotriva cărora Badoglio nu îndrăsni să înceapă lupta. Patru partide antifasciste, anume un „partid de acţiune" întemeiat în Anglia, partidul creştin democrat, partidul liberal al refacerii, înfiinţat abia după prăbuşire şi comuniştii, formară un front unic. Programul pe care îl publicară la mijlocul lunii August se baza cu totul pe iluzia că după înlăturarea lui Mussolini Anglia şi America vor primi pe Italieni cu braţele deschise. Aceste partide au stabilit următoarele revendicări:

„1. Incetarea imediată a războiului. Socialiştii italieni nu sunt însă dispuşi să primească toate condiţiile de pace şi toate măsurile dictate de armatele străine. Ei cer ca însuşi tratatul de armistiţiu să respecte Charta Atlanticului şi să netezească calea pentru ca Italia să fie reprezentată la viitoarea conferinţă a păcii ca o parteneră egal îndreptăţită alături de Anglia şi America.

2. Liberarea tuturor deţinutilor politici.

3. Desfiinţarea monarhiei.

4. Libertatea presei şi libertatea organizaţiunilor police şi sindicaliste."

Apelul acestor patru partide, printre care natural comuniştii erau cei mai activi, se încheia prin afirmaţia că ele nu considerau „popoarele democratice" drept duşmane, ci aliate, şi că ele erau absolut sigure că Italia va obţine condiţiuni de armistiţiu şi de pace corespunzătoare.

Acest apel se făcea într'o vreme în care delegaţilor lui Badoglio li se şi comunicase la Lisabona că nu existau tratative între anglo-americani şi Italia. Italia trebuia să primească fără condiţiuni toate cererile Washingtonului. Aşadar, grupurile liberale şi socialiste apărute din uitare credeau serios că Charta Atlanticului ar fi un document pe care Churchill şi Roosevelt îşi vor baza politica faţă de Italia.

Aceste grupuri n'aveau un program politic intern care să fi fost altceva decât vechile şi cunoscutele fraze ale tuturor partidelor social-democrate dintre anii 1870 şi 1910. Cum să fi fost altceva? Experienţa lor o aveau din această epocă în care şi-au trăit tinereţea.

In afară era ca şi în interior. Cu câteva zile înainte de debarcarea Americanilor în Calabria, ziarul „Messaggero" scria următoarele: „In Italia există în general convingerea că anglo-americanii nu vor face nimic pentru a ajuta Uniunea Sovietică şi că ele vor interveni când Sovietele vor deveni o primejdie pentru restul Europei. După concepţia de aici, soldaţii cari se găsesc în Marea Britanie, Africa şi Sicilia vor păşi pe continent abia în momentul în care armate sovietică ar ameninţa direct Germania." De aici „Messaggero"

Urmarea în pagina 11

REVOLTA MOŞNEGILOR

Urmare din pagina 8

trăgea concluzia că Italia poate ieşi fără dificultăţi din război şi se poate declara neutră, invocând Charta Atlanticului.

Zăpăceala spiritelor era atât de mare încât acest articol edificator din „Messaggero" a fost reprodus în multe ziare din provincie de către bătrânii liberali cari domniau acum şi acolo. In acelaşi timp, ministrul italian al culturii naţionale, Galli, a declarat că presa italiană va adopta o atitudine înţelegătoare faţă de străinătate, că în viitor nu se vor putea citi în presa italiană expresii lipsite de respect faţă de inamic. D. Galli a avut în tot cazul prilejul de a vedea zecile de caricaturi răuvoitoare ce apăreau tocmai în acele zile în presa engleză vizând în special statura scundă a Regelui Italiei.

La vreo două săptămâni înainte de prăbuşirea definitivă şi ruşinoasă zăpăceala era atât de mare încât atât ziarele cât şi însuşi regimul Badoglio nu mai trăiau decât din publicarea zilnică a unor noui acuzaţii împotriva foştilor conducători fascişti. Era ca în fabula cu măgarul care dă şi el cu piciorul în leul care trage să moară. Dacă până în a doua jumătate a lunii August s'a păstrat o anumită rezervă, acum se deschiseră zăgazurile. In acelaşi timp se procedă la arestări în masă. Guvernul nu mai avea nimic pozitiv de spus asupra intenţiilor sale. După patru săptămâni el nu mai putea apela decât la instinctele cele mai josnice ale plebei. Au reînviat listele de proscripţie ale lui Sulla din vechea Romă. Era caraghios că regele în numele căruia să săvârşeau toate acestea colaborase timp de douăzeci de ani cu aceiaşi fascişti şi că Badoglio, care pe vremuri primise titlul de duce de Addis Abeba la propunerea lui Mussolini, îşi încheiase cartea sa despre războiul abisinian prin următoarea frază: „Mănunchiul de forţe care se numeşte naţiune fascistă a transformat împreună cu noi foarte repede războiul într'o victorie totală." Murdăria pe care o vărsau acum cu găleata regele şi Badoglio avea rostul de a ascunde faptul că ei înşişi şi moşnegii din jurul lor n'aveau nimic de spus poporului italian în ceeace priveşte viitorul său. In acelaşi timp, aceşti oameni pregăteau trădarea care — printre altele — a costat vieţile a mii de femei, copii şi moşnegi din Neapole în urma unui atac terorist anglo-american dat după semnarea armistiţiului.

Mai e oare nevoie să tragem concluzii? Cele şapte săptămâni cari au urmat după lovitura de stat împotriva lui Mussolini au dovedit că nimeni din Europa nu poate supravieţui acestei crize grele refugiindu-se în trecut sau crezând în purtarea cavalerească a puterilor antieuropene. Dacă armata germană n'ar fi luat atunci atât de fulgerător Italia sub protecţia ei, atunci sfârşitul tragic după aceste prime semne ale anarhiei ar fi fost haosul deplin şi războiul civil între Italieni.

Proiectile de foc. *Obuzele grele ale aruncătoarelor gonesc ca nişte comete prin aerul dimineţii. In câteva minute, sute de obuze au părăsit cele şase ţevi ale acestor guri de foc moderne. Văzduhul vâjie şi fluieră. — Unde sunt aruncătoare, acolo e centrul de greutate al bătăliei*

Tunuri fără servanţi! *Cele şase obuze trase de fiecare aruncător sunt declanşate prin aprindere electrică de către servanţii cari au intrat în acoperire la vreo 20 de metri în spatele tunurilor. Sistemul de propulsiune modern al acestei arme învăluie bateriile în fum şi praf* Foto (PK): Walz, reporter de război

In centrul de greutate al bătăliei

Buscat germane apar pretutindeni unde se formează centre ale aterilile de aruncătoare foarte maniabile ale armatei de de greutate în operaţiuni. Ele trag cu obuze brizante, fumigene sau incendiare, după cum cere situaţia. Un aruncător are o putere de foc tot atât de mare ca şi şase obuziere grele. Pentru a putea trage departe în spatele liniilor inamice, pentru a distruge concentrări de trupe, pentru a scoate din luptă centrele de comandă sau pentru a respinge atacuri neaşteptate din partea inamicului, aruncătoarele sunt utilizate totdeauna în poziţii foarte înaintate.

→

Incărcarea aruncătorului

TINERII AVIATORI

Partea I

D. Benno Wundshammer, corespondentul revistei „Signal", a vizitat câteva școli de aviație și centre de instrucție ale aeronauticei germane. In partea I a reportajului său el ne vorbește despre tinerii aviatori de bombardament cari părăsesc într'un număr din ce în ce mai mare școlile pentru a fi utilizați pe fronturi

←
„Covorul de bombe" în funcțiune. *Cunoașterea perfectă a lansării precise a bombelor din toate pozițiile de sbor este baza aviației de bombardament. Instrucția la covorul de bombe care face să se plimbe sub o estradă de exercițiu o mulțime de obiective la scară redusă, obișnuește pe tinerii observatori de luptă și bombardament cu toate amănuntele aparatului lor de ochire*

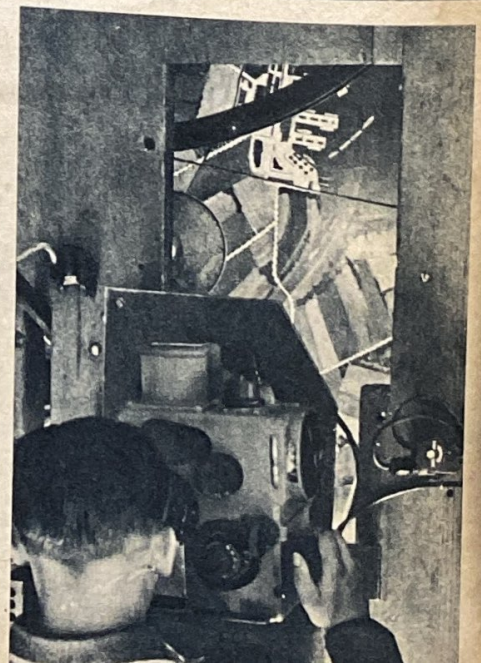

→
Pe estrada de exercițiu. *Nu numai covorul de bombe, ci și estrada de exercițiu poate mișcată și adaptată la diferite condiții, astfel că viitorul aviatori de bombardament cunoaște toate posibilitățile neprevăzute chiar înainte de a începe serviciul de sbor propriu zis*

Pregătirea pentru serviciul de sbor. *Tinerilor nu le place nici teoria, şi nici atmosfera seacă a sălilor de învăţământ. De aceea, ordinul de pregătire pentru serviciul de sbor se execută cu cea mai mare însufleţire*

O linişte sărbătorească s'a lăsat pe pământ. Razele de aramă ale soarelui ce scapătă la asfinţit transformă culisele neîntrerupte ale pădurii de mesteacăn într'un zid metalic. Uruitul motoarelor de pe terenurile de aviaţie a amuţit. Tinerii aviatori se îndreaptă spre cantonamentele lor cu un cântec vesel pe buze. Vântul somnolent ne aduce câteva crâmpeie de marş: „...Gerda, Gerda... die ganze Kompanie!" Când îmi închid acum ochii, mă simt în tocmai ca şi pe atunci, în anul 1939, înainte de război, pe când primeam primele cunoştinţe de sbor la o şcoală asemănătoare. Am uitat anii, campaniile şi bătăliile. Victoriile şi succesele s'au scufundat în trecut. Mi se pare că sunt acelaşi om care am fost acum câţiva ani: un tânăr aviator care nu are decât dorinţa de a se avânta în văzduhul albastru ca şoimul care se rotocoleşte acum pe deasupra luminişului din zare.

În această linişte în care nervii noştri se odihnesc ca într'o baie năvăleşte glasul tărăgănat al locotenentului care şade în iarbă lângă mine:

— Îţi mai aduci aminte când am fost scoşi de pe front? Mi s'a întâmplat la fel ca şi ţie. Veneam din larma bătăliilor aeriene şi a atacurilor de bombardament şi simţeam cu uimire că această lume în care trebuia să mă întorc acum ca instructor nu se schimbase. Eu, vechiul sburător din Polonia, Marea Nordului, Anglia, Franţa, Balcani şi Uniunea Sovietică, nu mă pu-

→

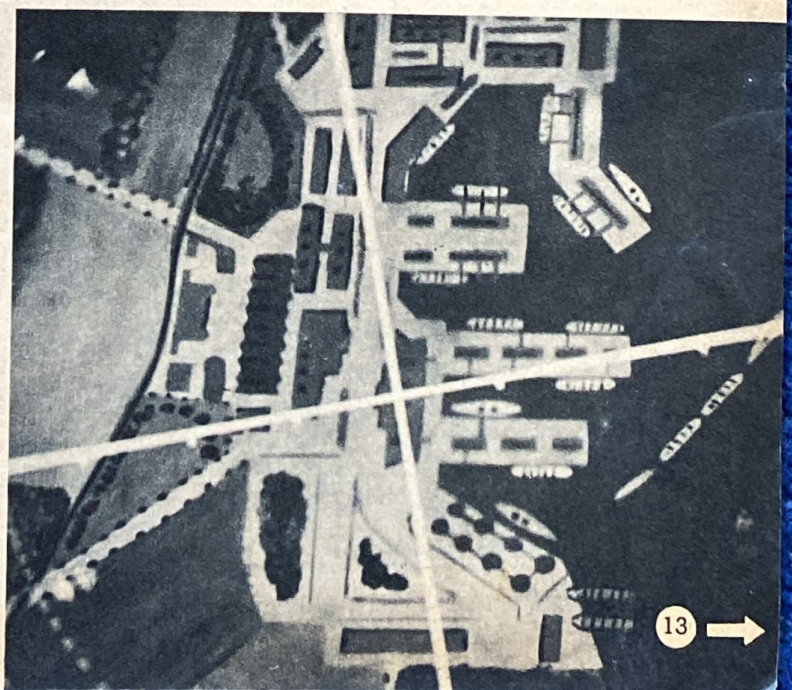

Obiectivul în reticulă. *Aşa vede bombardierul obiectivul său în momentul declanşării. Crucea albă luminoasă a vizorului arată în direcţia unei clădiri mari din modelul de port al covorului de bombe. Aparatul de ochire corectează în mod automat unghiul de abatere, ţinând seama de vânt, viteză proprie şi unghiul de sbor*

TINERII AVIATORI

Partea I

D. Benno Wundshammer, corespondentul revistei „Signal", a vizitat câteva școli de aviație și centre de instrucție ale aeronauticei germane. În partea I a reportajului său el ne vorbește despre tinerii aviatori de bombardament cari părăsesc într'un număr din ce în ce mai mare școlile pentru a fi utilizați pe fronturi

←

„Covorul de bombe" în funcțiune. *Cunoașterea perfectă a lansării precise a bombelor din toate pozițiile de zbor este baza aviației de bombardament. Instrucția în covorul de bombe care face să se plombe sub o estradă de exercițiu o mulțime de obiective la scară redusă, obișnuiește pe tinerii observatori de luptă și bombardament cu toate amănuntele aparatului lor de ochire*

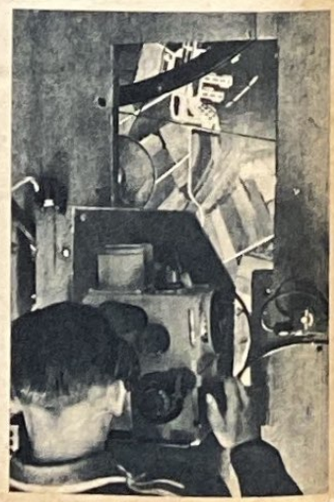

→

Pe estrada de exercițiu. *Nu numai covorul de bombe ci și estrada de exercițiu poate mișcată și adaptată la diferite condiții, astfel că viitorul aviatori de bombardament cunoaște toate posibilitățile neprevăzute chiar înainte de a începe serviciul de zbor propriu zis*

Pregătirea pentru serviciul de zbor. *Tinerilor nu le place nici teoria, și nici atmosfera seacă a sălilor de învățământ. De aceea, ordinul de pregătire pentru serviciul de zbor se execută cu cea mai mare însuflețire.*

O liniște sărbătorească s'a lăsat pe pământ. Razele de aramă ale soarelui ce scapătă la asfințit transformă culisele neîntrerupte ale pădurii de mesteacăn într'un zid metalic. Uruitul motoarelor de pe terenurile de aviație a amuțit. Tinerii aviatori se îndreaptă spre cantonamentele lor cu un cântec vesel pe buze. Vântul somnolent ne aduce câteva crâmpeie de marș: „... Gerda, Gerda ... die ganze Kompanie!" Când îmi închid acum ochii, mă simt în tocmai ca și pe atunci, în anul 1939, înainte de război, pe când primeam primele cunoștințe de zbor la o școală asemănătoare. Am uitat anii, campaniile și bătăliile. Victoriile și succesele s'au scufundat în trecut. Mi se pare că sunt același om care am fost acum câțiva ani: un tânăr aviator care nu are decât dorința de a se avânta în văzduhul albastru ca soimul care se rotocolește acum pe deasupra luminișului din zare.

În această liniște în care nervii noștri se odihnesc ca într'o baie năvălește glasul tărăgănat al locotenentului care șade în iarbă lângă mine:

— Îți mai aduci aminte când am fost scoși de pe front? Mi s'a întâmplat la fel ca și tie. Veneam din larma bătăliilor aeriene și a atacurilor de bombardament și simteam cu uimire că această lume în care trebuia să mă întorc acum ca instructor nu se schimbase. Eu, vechiul șurubător din Polonia, Marea Nordului, Anglia, Franța, Balcani și Uniunea Sovietică, nu mă pu-

→

Obiectivul în reticulă. *Așa vede bombardierul obiectivul său în momentul declanșării. Crucea albă luminoasă a vizorului arată în direcția unei clădiri mari din modelul de port al covorului de bombe. Aparatul de ochire corectează în mod automat unghiul de abatere, ținând seama de vânt, viteza proprie și unghiul de zbor*

← **Ziua s'a încheiat.** *Serviciul de sbor s'a sfârşit. Tinerii aviatori se îndreaptă spre dormitoare cu un cântec vesel pe buze*

team adapta sufleteşte decât cu greu. După anii grei de luptă, programul strict al serviciului îmi apărea insuportabil şi stupid. Consideram această misiune ca o pedeapsă, ba chiar ca o degradare. Numai încetul cu încetul am înţeles adevăratul rost al ordinului care mă trimisese la acest post. Intram în clase cu experienţa „bătrânească". Da, pentru aceşti tineri cari şedeau acum în rânduri în faţa mea, eram un om bătrân, cu toate că n'aveam decât 30 de ani. Iar în ochii tineri cari mă priveau cu atenţie şi cam iscoditori citeam o aşteptare nemărturisită: Vii de pe front. Arată-ne câte ceva! Eu îmi urmăream programul şi mă adâncii în învăţământul teoretic. Tu cunoşti toate acestea. Motori, tipuri de avioane şi nave, navigaţie, meteorologie, şi mereu din nou instrucţia cu arma, cu aparatul de ochire şi cu avionul. Mai ştii cum râdeam pe atunci, ca elevi, când bătrânul nostru adjutant ne bătea capul cu constelaţiuni şi planete? Îţi mai aduci aminte că nu voiam să recunoaştem ce are de a face steaua Benetnaş sau Betelgeuza cu aviaţia modernă de bombardament? Iar acum când eu însumi, ca tânăr profesor, trebuia să învăţ pe tinerii mei camarazi aceleaşi lucruri, aveam în urmă experienţa care mă învăţase că nu trebuesc neglijate nici obiectele de studii în aparenţă foarte teoretice. Îmi aminteam de un sbor făcut într'o noapte de iarnă deasupra Mării Nordului. Cu prilejul unui atac asupra unui convoi, Englezii ne distruseseră toate instrumentele de navigaţie şi de t. f. f. După o oră de sboruri în toate direcţiile în zona de atac, pierdusem orice orientare. Cât de mult ne-am bucurat apoi după ce ne urcarăm spre cerul limpede, ieşind din bancurile de ceaţă, şi când văzurăm deasupra noastră bolta pe care străluceau stelele. Învăţătura primită la şcoală ne-a readus atunci în ţară. Am mai recunoscut şi alte rosturi în această vreme. Mă supăram de exemplu pe motivul că planul de instrucţie se păstra fără schimbare, cu toate evenimentele războiului. Nu puteam înţelege că serviciul se termina după amiază, cum se obişnuia de ani de zile. Roiurile de tineri cari se îndreptau apoi în uniformele lor particulare spre gara trenului local pentru a se distra câteva ore în localitatea din apropiere mi se părea a fi o trădare faţă de front. Eu crezusem că cerinţele brutale ale bătăliilor devoratoare de oameni din Răsărit ar trebui să ne oblige să grăbim şi să intensificăm instrucţia. Cât despre mine, instrucţia putea să se continue până noaptea târziu. Eram amărît văzând că aici părea a exista opinia că războiul se termină în fiecare zi după amiază. Ştiam doar că lupta de pe front se continuă în fiecare oră, ba în fiecare minut, şi această conştiinţă mă făcea nervos şi nerăbdător. Abia mai târziu am recunoscut că m'am înşelam. Tinerii aceştia nu trebuiau să fie împovăraţi cu evenimentele din anii trecuţi. De ce să îngreunăm pe aceşti oameni cu lucruri cari le iau tocmai elementul de care au nevoia cea mai imperioasă: totala lipsă de încordare! Acum am înţeles şi izolarea aproape monahală a acestor şcoli. Văzusem cât de fragezi şi cât de dornici de aventuri plecau pe front tinerii mei camarazi. Ei îşi vor avea luptele, suferinţele şi grijile proprii cari apoi, într'o bună zi, vor ocupa în inimile lor acelaşi spaţiu ca şi la noi doi anii petrecuţi în luptă..."

Drum de noapte în Marea Mânecii. *O navă de escortă a unui convoi german trage asupra unui bombardier inamic ce atacă*

Foto (PK): Karvenia, reporter de război

Operațiuni mobile

Cu ocazia începerii celei de a treia ierni de război pe frontul oriental, revista „Signal" prezintă pe această pagină și pe cea următoare fotografii cari ne dau o imagină intuitivă despre operațiunile mobile ale comandamentului german. Din acest reportaj fotografic rezultă limpede două lucruri: Economia cu forțele proprii și pierderile foarte mari ale bolșevicilor

Înainte, la atac! Automobilul de transport de trupe, blindat și camuflat în alb, este vehiculul ideal pentru operațiunile mobile. El e înarmat cu un tun, [illegible] și mitraliere

Inamicul a fost zărit. Lupta împotriva detașamentelor inamice [illegible] automobilul blindat care [illegible] Tunul de bord trage [illegible] și brizante. [illegible] puncte ce se mișcă pe teren

Foc din flanc. Impotriva cuiburilor de rezistență mai mare se dă lupta și pe jos. Focul câtorva trăgători se îndreaptă asupra unei companii cu efective complete care va fi risipită

Fotografiile (PK):
Augustin, reporter de război

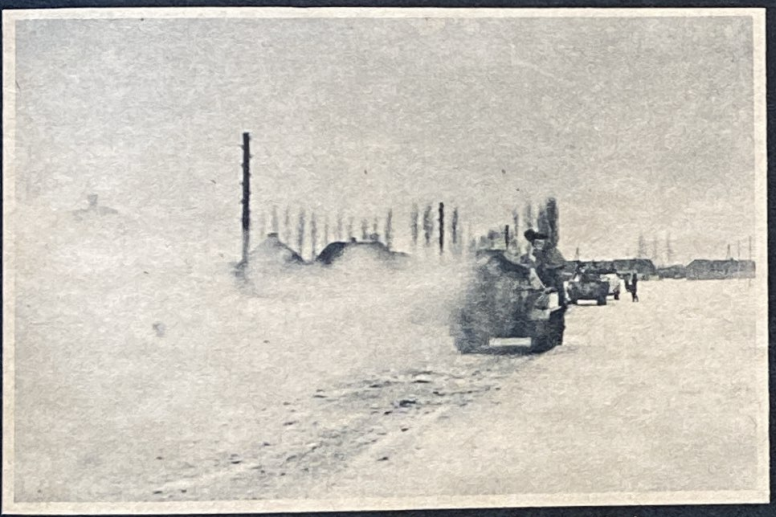

Situația a devenit critică. In situațiuni grele, aparatele de fumigene instalate în automobil ușurează desprinderea de inamic

Incă un atac la liziera satului. Inamicul e atacat mereu, din diferite puncte, deși armamentul și efectivele sunt limitate

Sa vină sanitarul! Camarazii evacuează pe un rănit sub protecția fumului artificial. Un automobil de transport de trupe îl transportă la centrul de prim ajutor

După o luptă aprigă. Grenadierii au prevenit incursiunea intenționată de inamic. Ei au risipit, zăpăcit și înșelat pe inamic, provocându-i și mari pierderi

Un secol de activitate

Voigtländer FOTO

MERCEDES BÜROMASCHINEN-WERKE AG · ZELLA-MEHLIS/TH.

Mercedes Soc. Anon. — SPLAIUL Independenței 68 București II

Din jurnalul unui soldat călător

O EXCURSIE IN RAIU

Impresii din CRETA de Kiaulehn

In numărul 16 al revistei noastre am aruncat o privire spre Creta, insula enigmelor. Intre timp, corespondentul revistei noastre a urmărit aceste enigme

Despre Englezi se afirmă că ei s'ar ocupa de arheologie numai pentru a avea un pretext de spionaj. Nu știu dacă e așa sau nu. Sir Evans, un om foarte bogat și amărît (ceeace se poate vedea dintr'o statue a lui Hermes ridicată aici în cinstea lui), a desgropat orașul Cnosos timp de 35 de ani. Fiind întrebat pe semne prea mult de cele găsite cu prilejul săpăturilor, el puse să se zidească din beton câteva clădiri fragmentare vopsite cu culoare roșie aprinsă, albastră și neagră. Apoi puse pe asistenții săi să spună despre aceste ruine proaspete că ar fi o reproducere probabilă a vechiului templu-castel al regilor minoici.

Orice reconstrucție a unei clădiri dispărute e o reverie. Aceasta se poate spune și despre clădirile dela Cnosos. Evans a trebuit să-și ridice clădirile pe baza unor puncte de reper foarte îndoielnice. Dar se pune întrebarea dacă a trebuit într'adevăr să le ridice? Nu e oare banal să reprezinți în beton reflecțiunile subtile ce se nasc din săpături? Oamenii cu imaginație n'au nevoie de aceste proptele ale gândurilor, iar cei lipsiți de imaginație vor fi zăpăciți, în cazul cel mai bun. Nu-i vorba, chestia nimerește în tocmai gustul turiștilor americani. In această privință, activitatea de o viață întreagă a acestui om a fost utilă. Intr'adevăr, Americanii trebue să vază neapărat în beton că nașterea culturii europene s'a făcut întocmai așa cum își închipuiseră ei.

Dar la Cnosos nu putem afla cum a fost într'adevăr cultura minoică. Persistă întrebarea dacă regele Minos și urmașii săi au fost zei, semizei sau preoți? Este oare adevărat că pe insulă aveau întâietate femeile? Și cum e treaba cu taurii? Niciuna dintre aceste întrebări n'a primit un răspuns în urma săpăturilor. Sigur este numai faptul că acum 4000 de ani, oamenii aveau un cult al florilor și că ei au preferat crinul. Este sigur că idealul frumuseții feminine și masculine erau șoldurile înguste și umerii lați. Femeile trebue să fi avut picioare lungi și părul negru. Pe imaginile desgropate de Evans se văd tineri fără barbă și fete executând pași de dans. Nu se știe dacă adorarea taurului a cerut sânge de om sau de animal. Niciuna dintre vechile legende nu s'a lămurit. Fiecare poate afirma și astăzi ca și în trecut ceeace îi trăznește prin cap. Povestea săpăturilor dela Cnosos se începe cu un țăran încăpățînat care nu voia să cedeze terenul sub care se aflau ruinele, deoarece el era de părerea că măslinii săi aveau o valoare mai mare. Câteodată mă cuprinde gândul eretic că acest om nu va fi fost tocmai atât de prost și barbar cum se spune.

Primii bani

Dacă aș avea un bancher printre cunoscuții mei, pe un om foarte bogat, sau vreun geniu financiar, i-aș scrie o scrisoare lungă și emoționantă despre banii dela Iraclion. Dar dat fiind că nu cunosc un om ca acesta, scrisoarea rămâne nescrisă. Pe cititorul de specialitate care are raporturi prea slabe cu banii — ca mine — nu-l va supăra următoarea însemnare. Ea nu e mai mare decât modesta sumă de bani pe care o posedăm.

Sunt bani cu totul speciali care se păstrează în muzeul dela Iraclion: este cea dintâi monetă făcută vreodată în Europa. Este prototipul banului, celula germinală a finanțelor. Homer, care a fost un sărman poet, l-a numit „talanton", de unde Romanii și toți ceilalți au făcut „talentum" — bunul încredințat.

Primii bani din lume au o vechime de aproximativ 4000 de ani. Ei se compun din mici plăci de aur și argint. Argintul este neted și marcat numai cu cifre. Dar aurul are forma de capete de boi și de piei de animale.

Geniile financiare, bancherii și milionarii ar trebui să se descopere și să umble numai în vârful picioarelor în fața acestor bani ale căror scandaluri nu le mai știe astăzi niciun om. Pe mine nu m'a cuprins niciun sentiment de respect. Am rămas rece în fața banului. De aici trag concluzia că zeii vor să mă ferească de datorii și de bogății.

Arheologii consideră drept un lucru firesc forma animalică a primelor monede. Ei spun că această formă a luat naștere fiindcă până atunci plățile de făceau în animale sau în piei de animale. Explicația este foarte limpede și rațională. Cel puțin pentru noi, ea

Urmarea în pagina 23

Cavaler în slujba libertății. *Ofițer dintr'o unitate de cazaci a voluntarilor din Est*
Fotografia PK: Reporter de război Artur Grimm

O EXCURSIE IN RAIU

Urmare din pagina 18

e foarte rațională. Noi Europenii de astăzi nu mai acordăm aurului nicio putere magică. Pentru noi el nu este decât un mijloc de clearing, iar acest mijloc nu trebue să fie neapărat aurul.

Dar oare s'or fi gândit și oamenii acum 4000 de ani la fel? Taurul era adorat în Creta ca un animal sacru. Despre Zeus, care se trage și el din Creta, știm că s'a transformat într'un taur când a răpit pe Europa noastră. Zeul tânăr pe atunci știa ce admiră femeile. Mai târziu banul a primit o formă rotundă ca soarele, care și el era sfânt. De aici se poate recunoaște faptul că și bancherii din vechime au dorit să dea banului un nimb sacru. Despre finanțe putem spune ceeace a spus Martin Luther despre taina botezului: „Apa singură nu e de ajuns. Trebue să fie și cuvântul lui Dumnezeu — și credința că acest cuvânt al lui Dumnezeu e în apă!"

O dimineață întreagă ne-am plimbat printr'o veche cetate turcească restaurată de pionierii noștri. Vechea cetate cu forme bizare se confundă „fără cusătură" cu zidurile groase de trei metri ridicate de pionerii noștri contra tancurilor.

Pentru mine, vizitarea ruinelor s'a sfârșit. E o căldură de 55 de grade la umbră. M'am refugiat în umbra slabă a unui perete înalt de cactee. Cea mai bună recreație după sforțări este să vezi cum lucrează alții. Eu mă uit la un țăran care la rândul lui se uită la măgarul său. Măgarul treeră linte. El se plimbă în cerc cu o scândură care scoate boabele de linte din păstăi. E un sistem simplu și nepractic, care a fost descris încă în biblie. Sistemul rămâne neschimbat fiindcă măgarii nu-și pot spune părerea în privința lui. Frumosul moșneag cu barba albă care păzește măgarul e îmbrăcat în pantaloni bufanți negri, cu o cămașă albă, cu mâneci lungi și cu un brâu lat de mătase albastră în jurul șoldurilor. Frumusețea pitorească a acestui bărbat nu e o excepție. Toți bărbații din Creta devin frumoși după ce au ieșit din anii tinereții.

Deasupra mea, printre stânci, se cațără colonelul S. și locotenent-colonelul v. M. Ei caută un nou aplasament de tun. Acum se rostogolesc pietricele pe drum. Vin ofițerii. Locotenent colonelul v. M. cunoaște pe țăran. Ei se salută ca prieteni. Bătrânul ne invită la un pahar de apă în casa lui situată pe malul mării. Măgarul trebue să continue singur treeratul lintei.

In timp ce ne îndreptăm spre casa țăranului, locotenent-colonelul îmi povestește că moșneagul are vârsta de 75 de ani și că s'a căsătorit acum opt săptămâni cu o fată de 21 de ani. Mai ianinte, la treerat, îmi părea a fi un părinte evlavios dintr'o fereastră de biserică. Acum râde și vorbește mereu verzi și uscate, ca un bătrân faun. Așa se schimbă oamenii după ce afli ceva despre ei.

A bea apă în Creta înseamnă a participa la un act solemn. Pe terasa casei sale văruită în alb și înconjurată de văzduhul albastru mediteranean, moșneagul ne mai salută odată, de astă dată iarăși ca un sfânt dintr'o fereastră de biserică, apoi ne lasă singuri. Curând după plecarea sa apare o femeie mai bătrână care ne aduce mici bucăți de friptură rece de oaie pe frunze de viță. Apoi vine tânăra nevastă. Ea are statura mijlocie, ochi foarte frumoși și pieptul bine desvoltat (ceeace este mândria Cretanelor). Ea ne aduce o dulceață. După ea apare la ușă bătrânul. In mâinile sale spălate frumos duce o tavă mare, cu o cană de apă, pahare, o sticlă de rachiu și pahare mici. Bem întâi un pahar de „uso", — un fel de absint. Numai după aceea urmează apa rece argintie. Femeile dispar. Când plecăm, ele apar din nou și dau bătrânului câteva garoafe de culoare roză. Bătrânul împarte florile printre noi.

Colonelul cărunt șade lângă șofer, jucându-se cu garoafele în degete. El se întoarce spre mine și vorbește despre peisajul cretan. E un botanist pasionat, adică tocmai omul pe care îl căutam. In sfârșit, iată omul care îmi va putea explica de ce insula nu e un raiu cum ar putea să fie. Când o vezi ieșind din mare cu munții săi acoperiți de zăpadă și cu văile sale verzi, ai crede că ai găsit paradisul. Dezamăgirea e mare când recunoști că coastele verzi nu sunt decât o aparență. Nu sunt păduri pe munți. Motivul este că țăranii nu se pot despărți de caprele lor. De dragul acestor animale ei aprind din doi în doi ani tufișurile cari cresc foarte repede și din care s'ar putea desvolta pădurea.

Creta nu este atât de golașe ca uscatul grecesc. Un văl verde acoperă din Martie până în August munții insulei. Dar nu e decât un văl. Dacă ar fi o pădure, atunci ar exista și râuri, nu numai părâiașe atât de firave ca acum.

Splendoarea florilor este uimitoare. Speciile de geranium, care la noi în Nord se cresc în casă, sunt aici o plantă plină de viață care trăiește sălbatică; tufișuri uriașe cu flori roșii aprinse ca rubinul cresc prin crăpăturile stâncilor.

Comandamentul colonelului S. trebue să fie emoționant pentru orice German. Intr'un mare crâng de măslin sunt câteva case de piatră în stil german, cu cutii de flori și grădinițe în față. In mijloc este marea casă comună, cu o scară lată și cu ferestre înalte și solemne. Dincolo de drum, colonelul și-a făcut o grădină în care cultivă plantele pe care le găsește în timpul plimbării sale. Din această splendidă bucățică de pământ se vede ce ar putea face Cretanii din insula lor dacă ar vrea.

De 4000 de ani, această insulă este condusă și cultivată de oameni foarte talentați. Rezultatul este o inclinație frenetică a locuitorilor de a construi în carton gudronat și tablă ondulată. Pe insulă sunt atâtea pietre încât fiecare om ar putea să-și clădească o casă mare. Este și loc de ajuns. Și cu toate acestea, nu se clădesc decât case mici.

Omul trăiește prea puțin. Eu aș vrea să mă mai întorc odată în Creta după cincizeci de ani, numai pentru a vedea ce s'a ales din numeroasele construcții făcute de pionierii germani. Când le vezi acum, ele par a fi construite pentru veșnicie. Dar dacă te gândești că pe această insulă au mai fost multe lucruri cari păreau întemeiate tot pentru veșnicie, încep să te îndoiești. Dar aceste lucruri sunt despărțite de noi de milenii, în cazul cel mai favorabil de secole. In schimb, după cincizeci de ani am putea recunoaște dacă natura sau Cretanii vor ca toate clădirile din Creta să fie trecătoare.

Eu îi bănuesc pe Cretani . . .

SIEMENS

Casa Siemens lucrează în toate domeniile electrotehnicii

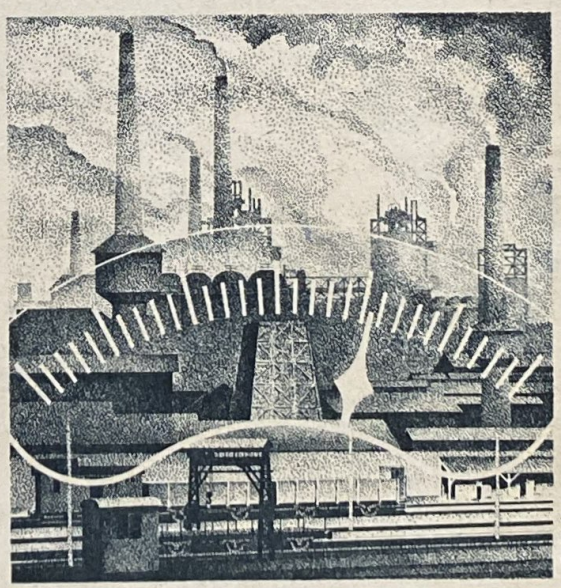

DIN PROGRAMUL NOSTRU DE ACTIVITATE:

Toate categoriile de instrumente electrice de măsură dela instrumentele simple utilizate în exploatarea centralelor electrice și a stațiunilor de transformare până la cele mai precise aparate de măsură pentru laboratoare, oficii de etalonare și control. Aparate de măsură și reglaj termice.

SIEMENS & HALSKE AG · BERLIN

Neted și lucios

ca mătasea este vârful fiecărei peniţe

Kaweco-

De aceea tocul **Kaweco** alunecă pe hârtie uşor întocmai ca o „pană"

Ultimele creaţii **Kaweco** vi se arată cu plăcere în magazinele de specialitate

---

Jerlaine

Articole împletite şi jersey de prim rang

JERLAINE / WIEN

Birou de desfacere: Berlin W 8, Mohrenstr. 37 a

Togal în toată lumea

Lohse Uralt Lavendel nu mai poate fi fabricat în cantităţi nelimitate, totuşi el a rămas veritabil şi neschimbat ca mai înainte. Dacă ştim să facem puţină economie, el ne va ajunge mai mult timp, căci sunt suficiente numai câteva picături pentru a ne crea un sfert de oră de înviorare şi recreaţie. Şi de aceasta avem nevoie, căci într'un mediu cu aer proaspăt răcoritor viaţa e mai plăcută, iar munca mai uşoară.

Ca oaspeți în Germania:

Participanți din cincisprezece țări la cursurile de vară ale Institutului Goethe dela Academia Germană

Intr'una dintre străzile liniștite ale Münchenului, în Schwabing, în mijlocul unui parc bine îngrijit, este o clădire lungă: Institutul Goethe al Academiei Germane. Și în anul acesta, Institutul este un punct de întâlnire al bursierilor străini de diferite naționalități. Cursurile care durează mai multe săptămâni și la care vin tinerii profesori de limba germană din țările respective, nu au ca misiune principală prelucrarea unei anumite programe analitice. Misiunea principală a acestor cursuri este de a prezenta cursiștilor atmosfera culturii germane în totalitatea ei. Planul conferințelor e foarte variat. El cuprinde epocile cele mai însemnate ale vieții spirituale germane în istoria limbii și literaturii germane, în filosofie și în istorie. Savanți de seamă, regisori, directori de teatre, poeți, muzicieni și oameni politici țin conferințe de introducere în domeniile lor de activitate. Cultura germană nu e obiect de studiu. Ea e așa zicând atmosfera vitală care înconjoară pe tinerii străini în aceste săptămâni. Imaginea e completată de matinee, serate muzicale și conferințe literare. Excursiile în vechile orașe din Sudul Germaniei prezintă participanților renumitele monumente de artă ale Germaniei. Astfel se realizează și misiunea Academiei Germane pentru oaspeții străini: misiunea de a fi un nucleu de radiație a culturii germane. Oaspeții la rândul lor și-au adâncit reciproc înțelegerea pentru mentalitatea diferită a națiunilor din care fac parte.

In biroul frumos, cursiștii străini își studiază însemnările făcute la cursuri. Planul cursurilor se mărginește în mod intenționat la un mic număr de ore, pentru a da cursiștilor timpul necesar pentru adâncirea celor auzite la cursuri

Timp de șase săptămâni pe an, Institutul Goethe al Academiei Germane este centrul de întrunire al tinerilor profesori de limba germană din străinătate. In holul Institutului se întâlnesc oaspeții pentru a sta de vorbă despre impresiile pe care le-au avut

Bursieri din toate țările. Francezi alături de Finlandezi, Românce alături de Belgiene, ascultă cu atenție conferințele

În fiecare dimineață cursiștii trebue să citească afișele, pentru a se informa asupra conferințelor și excursiilor următoare

La cursul de fonetică, se atrage atenția ascultătorilor asupra nuanțelor fine în pronunțare ușurându-li-se astfel înțelegerea principiilor fonetice ale limbii germane

Fetele dintr'o tabără a Serviciului Muncii din apropiere de München au invitat pe bursierii străini în tabăra lor. Pe o pajiște bătută de soare, ele au aranjat o reprezentație la care se joacă un vechiu basm german

În comunități de studii cari se țin căleodată sub copacii umbroși ai parcului, docenții încearcă să trezească interesul și înțelegerea auditoriului

În fața frumoaselor clădiri în stil baroc și renaissance ale pieții orașului Landsberg am Lech, oaspeții străini au prilejul de a admira un fragment de veche cultură germană

Dela Monosteros, micul templu din parcul Englischer Garten din München, d. dr. Wenezel arată Românceloг turnurile Münchenului

O Româncă, o Turcoaică şi colege din alte ţări, la o plimbare prin parcul Englischer Garten din München

Dintr'un punct ridicat al Münchenului se poate vedea o privelişte splendidă a munţilor majestuoşi din împrejurimile oraşului

Româncele care participă la cursurile de vară ale Institutului Goethe al Academiei Germane din München sunt ascultătoare foarte zeloase ale conferinţelor ce se ţin pentru străini

Pelikan

Cerneală pentru toc rezervor

RENUMITĂ DIN 1889

GÜNTHER WAGNER HANNOVER

Piticii şi uriaşii

— pentru film îngust de 8 mm sau pentru aparatele fotografice cele mai mari utilizate la recunoaşterile aeriene — Toate obiectivele Schneider sunt capodopere de precizie matematică, optică şi mecanică.

Schneider

- Xenar
- Xenon
şi **- Angulon**

SCHNEIDER OPTIK KREUZNACH

JOS. SCHNEIDER & CO.

Poşta Reichului construeşte

In stilul peisajului

In anii din urmă dinainte de război s'au desvoltat şi s'au afirmat în Germania concepţii foarte moderne despre construcţii. Dăm aici un exemplu care poate tocmai din cauza originalităţii sale ne arată principiile acestei revoluţii în domeniul arhitecturii

Acest oficiu poştal (în stânga) din Berlin, clădit într'un stil limpede şi obiectiv, corespunde spiritului metropolei moderne. Trecerea dela un front de stradă la celălalt s'a soluţionat printr'un arc simplu care cuprinde intrarea principală şi scările ←

Această casă ţărănească de pe Obersalzberg (Bavaria) este tot un oficiu poştal. El are un acoperiş cu streaşină mare, caracteristică regiunii, şi cu o înclinare mică. Materialul de construcţie provine din munţii din regiune: lemn şi bolovani

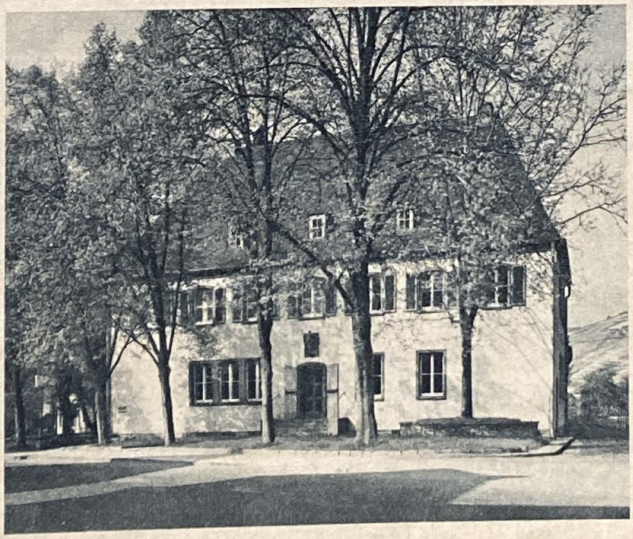

→ **O casă de locuit** *din apropiere de Koblenz. Ea e în realitate e tot o poştă. Ea corespunde tuturor cerinţelor tehnice poştale, în tocmai ca poşta din Berlin sau cea de pe Obersalzberg. Acoperişul înclinat în patru direcţii este caracteristic pentru această regiune*

In Bavaria Superioară, *fronturi întregi de case sunt adeseaori acoperite cu ireşti simbolice. Şi poşta din Berchtesgaden, care cu parcul său de automobile şi cu garajele sale satisface pretenţii de oraş mare, a fost prevăzută cu o astfel de pictură murală*

→ **Intr'un sat francon,** *în mijlocul lanurilor de cereale este o casă care nu se deosebeşte de celelalte. Ea are acelaşi fronton ascuţit şi aceleaşi pervazuri verzi. Şi această casă (la mijloc în fotografie) este o poştă, cu o sală de ghişeuri şi de colete, cu un oficiu telegrafic şi birouri*

In stilul peisajului

In şesul din Nordul Germaniei *lucrează sub un acoperiş de paie, în dosul unor pereţi cu grinzi în zăbrele, după uşi ferecate, un oficiu central al Poştei Reichului. Sala cea lungă a casei ţărăneşti din Saxonia Inferioară a fost înlocuită cu birouri, staţiuni de telecomunicaţiuni şi garaje. Un trunchiu gros, ciopîrţ cu securea, poartă acoperişul deasupra intrării laterale (fotografia de sus).*

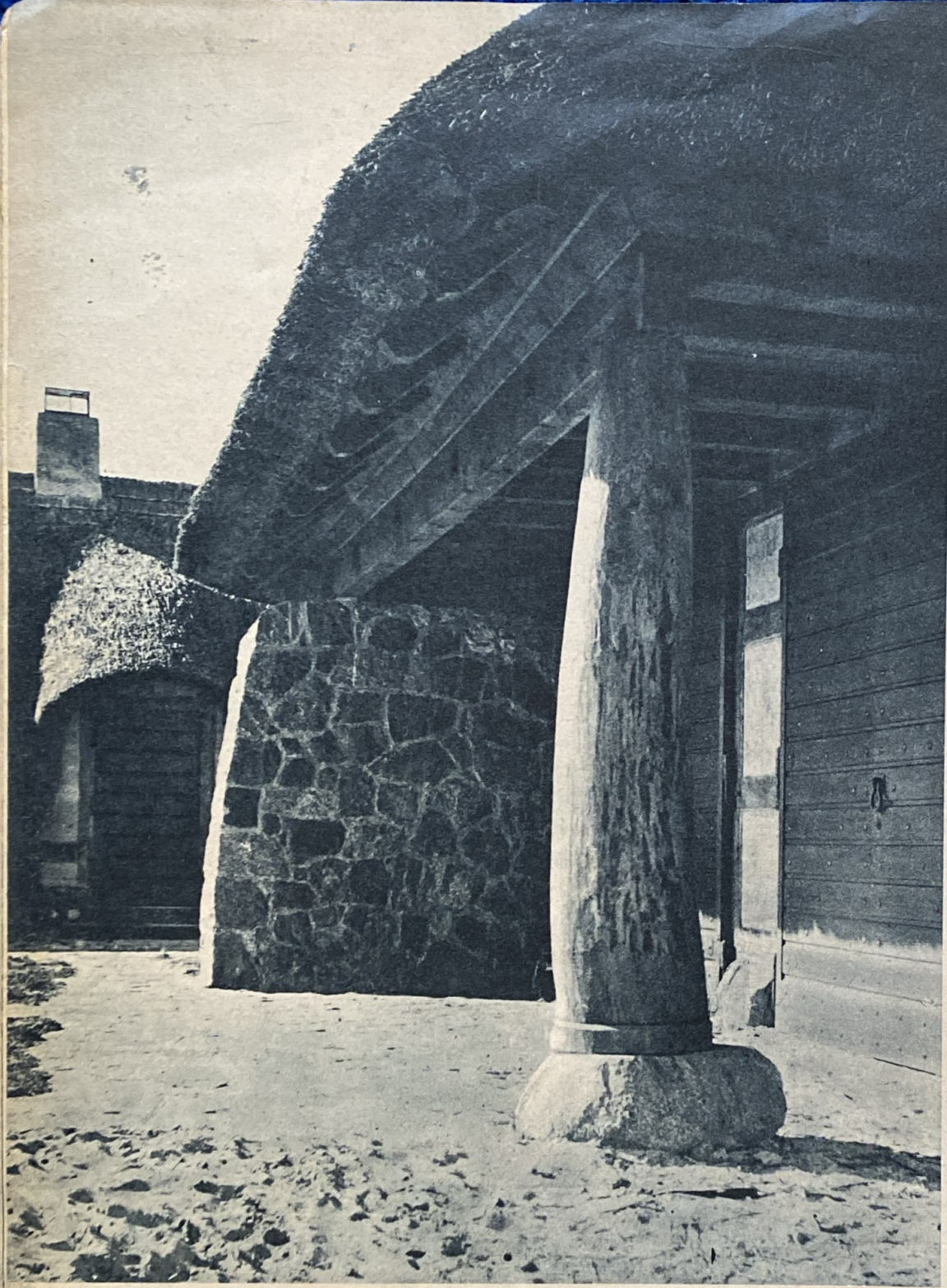

Forma caselor a fost determinată de sigur de mulţi factori. Dar două elemente se disting în primul rând printre toate celelalte cari au creat stilul arhitectonic: materialul de construcţie pe care îl oferă peisajul şi condiţiunile climaterice de care trebue să se ţină seama în clădire. Locuitorii din Renania îşi acoperă casele cu ardezia albastră-cenuşie a munţilor renani, iar cei din Saxonia Inferioară cu paiele lanurilor de cereale. Ei trag acoperişul mai jos, pentru a-şi feri casele de vântul şi furtuna care vine mereu dinspre mare. In munţii din regiunile de miazăzi ale Germaniei acoperişurile nu sunt prea înclinate pentru a purta zăpada grea şi rea conducătoare de căldură. Acoperişul are o streaşină mare pentru a îndepărta ploaia dela pereţi şi ferestre. Locuitorul din Pădurea Neagră îşi construeşte pereţii din lemnul tăiat din marile păduri ale regiunii şi îşi face temelia din bolovani găsiţi în munţi sau tăiaţi în carierele de piatră ale munţilor săi. Pământul roşu al Vestfaliei este ars în diferite forme de cărămizi, caracterizând pereţii şi acoperişurile regiunii vestfalice. Această înrădăcinare în condiţiunile peisajului este secretul clădirilor frumoase. O clădire oricât de reuşită care nu corespunde acestor condiţiuni, turbură armonia peisajului. De aceea în Germania există regulamente şi prescripţiuni de clădire cari prevăd ca la fiecare nouă construcţie sau transformare să se păstreze stilul local, sau că acolo unde până acum s'au făcut aberaţiuni, să se refacă stilul din partea locului. Este curios dar firesc faptul că rolul cel mai mare îi revine în această privinţă formei acoperişului. Un fronton ascuţit şi un acoperiş plat sunt atât de diferite între ele cum nu poate fi niciodată în cazul faţadelor. Un singur acoperiş de stuf din Frizia ar distruge unitatea graţioasă a aspectului unui sat din Bavaria Superioară.

Fiecare comună mai mare şi fiecare oraş trebue să aibă o poştă şi o gară, adică anumite clădiri cari nu le face comuna, ci o autoritate centrală a Reichului. S'a chibzuit mult forma care urmează a fi dată acestor oficii. S'ar fi putut crea un tip unitar pentru întregul Reich, de exemplu o casă din cărămidă cenuşie cu acoperiş de ţiglă roşie şi cu pervăzuri albe de o anumită mărime cu un număr anumit de uşi şi ferestre. Ar fi fost un fel de carte de vizită a autorităţii, care s'ar fi putut recunoaşte uşor pretutindeni: iată poşta. Dar clădirea se poate desvolta şi din forma regională a caselor. Această cale a fost aleasă.

Ce e drept, oficiile poştale nu se pot recunoaşte astfel imediat dela mare distanţă. Dar în toate localităţile până şi copiii ştiu unde e poşta şi pot îndruma pe străini. In schimb, clădirile se încadrează armonic în aspectul localităţii. In loc să turbure imaginea generală, ele o îmbogăţesc cu încă un element indigen, reprezentându-şi astfel autoritatea în modul cel mai potrivit, cu atât mai mult cu cât poşta nu se mărgineşte la forma regională a caselor ci se mai împodobeşte şi cu opere de artă preţioase: o frescă sau un mozaic în culori vii, basoreliefuri sau statui, grilaje sau lămpi de fier forjat...

O SENZAȚIE ÎN JURUL LUI MOZART

„Flautul fermecat" ca o comedie populară din Viena de altădată

Oaspeți de onoare la un mare eveniment artistic: *Răniți și purtători de înalte decorații formează majoritatea publicului la modernele înscenări ale operei Flautul Fermecat de Mozart la Salzburg. Corespondentul de artă al revistei „Signal" vorbește despre această senzație*

Artiștii — *Erni Kniepert care a proiectat costumele, dirijorul Clemens Kraus, Irma Beilke (Pamina), Georg Hann (Sarastro), Julius Patzak (Pamino), Hildegard Kapferer (Regina nopții), Gusti Huber (Papagena) și Paul Hörbiger (Papageno) mulțumesc pentru aplauze*

Cea din urmă și cea mai matură operă a lui Mozart își are origina în comedia populară. Flautul Fermecat este scris pentru Theater auf der Wieden din Viena, în care înțeleptul director Emanuel Schikaneder își delecta publicul avid de teatru cu mașini vrăjitorii și iluminațiuni și unde Hanswurst-ul comic făcea drăcii și hazuri cum îl tăia capul. El era fără îndoială personagiul cel mai preferat de public și a trebuit să fie personagiul principal și în Flautul Fermecat, unde el nu se numește Kasperl sau Jackerl ci Papageno și poartă o îmbrăcăminte cu pene.

Adeseori se uită această origină modestă a Flautului Fermecat. In căutarea însemnătății profunde ce se ascunde în dosul simbolurilor sale de basm s'a împovărat mereu reprezentarea acestei opere cu un element de seriozitate și solemnitate tot mai mare, așa că acum reluarea formei inițiale pare a fi o adevărstă senzație.

Clemens Kraus, directorul Operei din München, a restaurat această figură veche și voioasă a Flautului Fermecat pe scena Salzburg-ului, orașul lui Mozart, într'o reprezentație ce și-a primit pecetia unitară dela el ca dirijor și înscenator. Am văzut opera iarăși cu ochii contimporanilor săi. Egiptul, țara minunată a vechilor înțelepciuni, era reprezentat cu palmieri și stânci pe prospectele luminate de soare ale lui Stefan Hlava. In temple se adunau preoți gravi la un cult solemn. Arcași oacheși și dansatoare suple însoțeau pe Sarastro înțeleptul. Iar prin lumea de basm copilăresc sălta, dansa, cânta și vorbea Papageno, veselul păsărar, lipsit de orice înțelepciune, ahtiat doar după mâncare și băutură și în căutarea iubitei sale Papagena pe care i-o hărăziseră zeii.

Am văzut toate acestea parcă le vedeam pentru întâia oară, căci totul avea într'adevăr iarăși simplicitatea și familiaritatea basmului. Intreaga reprezentație era pătrunsă de voioșia și farmecul exuberant al teatrului vienez care vrăjea pe spectatori încă de acum o sută și cincizeci de ani, cu atât mai mult cu cât de astă dată rolul lui Papageno îl juca Paul Hörbiger, marele artist dramatic popular vienez. El a desprins pe vechiul Hanswurst cu aerul său nătâng și amabil și cu veselia sa vorbăreață din schema rigidă a figurii de operă, dându-i o interpretare nouă și perfecționată din punct de vedere dramatic. Partenera sa era Gusti Huber, Julieta Burgtheater-ului din Viena, o copilă radioasă și naturală, plină de voie bună și poftă de viață. Aceștia doi au fost asistați de cei mai buni cântăreți ai scenelor germane. Julius Patzak a creat pe Tamino, Georg Hann pe Sarastro, Hans Hotter pe purtătorul de cuvânt și Irma Beilke pe Pamina candidă. Așa se explică faptul că și partea cealaltă a operei, înalta taină a muzicii sale pe care contimporanii n'o bănuiau decât de departe s'a manifestat cu o forță totală și convingătoare, că tensiunea dintre opera bufă și mister era desăvârșită în această seară. Este tensiunea Salzburg-ului, orașul răzătoarelor și obraznicelor hanswurstiade și al bisericilor mistice, sumbre și splendide. Este tensiunea vitală a spiritului mozartian strălucind și sclipind între zâmbet și întristare, între bucuria copilărească și seriozitatea grandioasă dar simplă. Este tensiunea artei adevărate care știe să spună ușor și limpede ceeace este profund și însemnat, care transformă înțelepciunea în farmec, poleind sensul serios cu frumusețea veseliei.

← **Un nou talent.** *Tânăra dansatoare Gisela Deege. Un studiu fotografic de Conrad Weidenbaum*

Flautul Fermecat ca basm vesel: *Această concepție a celebrei opere corespunde cu totul interpretării date rolurilor de Papageno și Papagena de d-na Gusti Huber dela Burgtheater și d. Paul Hörbiger, renumitul artist dramatic popular vienez. Ambii fac parte dintre cei mai prețuiți artiști de cinematograf în rolurile principale ale filmelor vesele din Europa*

În loc de paradă, grație. *Până și introducerea solemnă a lui Tamino și a Paminei în templul înțelepciunii de către preot este însoțită de un dans grațios*

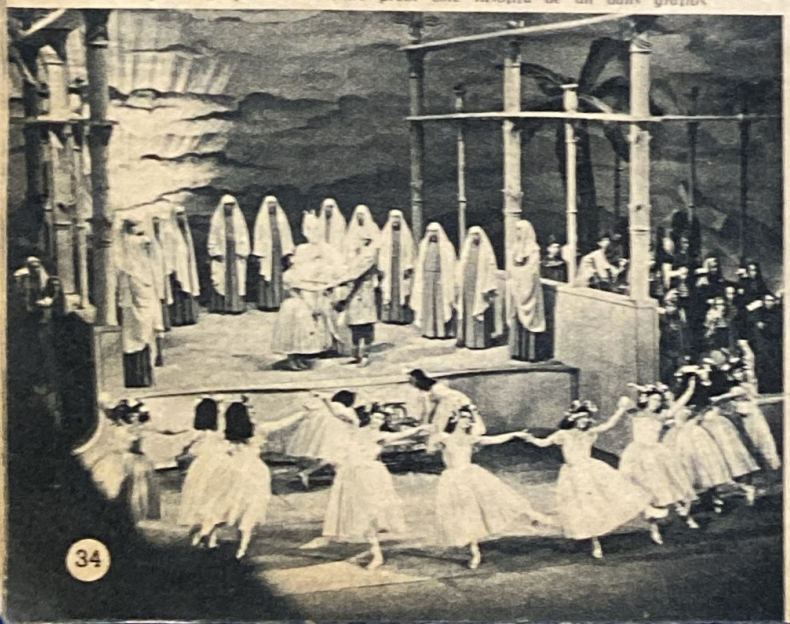

Un sens serios într'o frumusețe veselă: *Tamino găsește pe Tamina în captivitatea lui Monostato. În fața covorului fermecat al scenariului, muzica lui Mozart primește o viață nouă*

KHASANA
Dr K

PERI
KHASANA
ARTICOLE COSMETICE
CU RENUME MONDIAL

Dr. Korthaus

Reprezentanța pentru Banat și Ardeal:
Gea-Krayer, Timișoara I, Gh. Lazăr 10
Reprezentanța pentru Vechiul Regat:
Ing. Hans Richter, București, Calea Dorobanților 65

PERI
BOHN

MAUSER

Arme de vânătoare, de sport și de apărare

Mașini de adunat cu 10 clape și de contabilitate

Scule de măsurat de precizie

MAUSER

S 22

MAUSER-WERKE A.-G. OBERNDORF/N.

Europa în drum spre o nouă ideologie

Problemele acestui război mondial s'au redus la următoarea întrebare cardinală: Europa va continua oare să trăiască? Putem răspunde la această întrebare în mod afirmativ dacă Europa are misiuni umane pe care numai ea însăşi le poate îndeplini. Aceste misiuni există. Revista „Signal" încearcă să le prezinte într'o serie de articole scrise de colaboratorul său ştiinţific, dr. Heinz Graupner. Iată aici primul articol:

FEMEIA

AUTONOMĂ IN LUMEA EI

Din secolul al XIX-lea ni se păstrează două cazuri în care femei engleze au fost vândute de bărbaţii lor în „târg liber". Una dintre femei a fost dusă la târg cu învoirea ei, cu un căpăstru de gât. Ea a fost cumpărată pentru o jumătate de coroană şi dusă acasă de noul soţ, la o depărtare de trei mile. Cea de a doua a fost cumpărată de un cârciumar pentru o sticlă mare de rachiu.

Nu se poate afirma că acest procedeu ar fi fost tipic pentru situaţia socială a femeii acum o sută de ani. Dar nu era oare femeia din acea vreme o proprietate nelimitată a bărbatului? Bărbatul îi controlează chestiunile personale. El îi prescrie locurile, societatea şi lectura pe care trebuie să le evite pe baza dreptului tardiţional bărbătesc al celui mai tare care face ca femeia să fie supusă bărbatului.

Odată cu revoluţia franceză, adică încă înainte de începutul secolului al XIX-lea, această „robie" a femeii începe să decadă. Se impune o nouă concepţie, o nouă ideologie a legăturilor dintre natură şi om: doctrina egalităţii. Pe baza acesteia trebuia să primească şi femeia o valoare nouă şi un rang nou. Pe baza activităţii femeilor însăşi se începe emanciparea femeii.

Această luptă a sexului feminin se ducea pentru egalitatea de drepturi cu bărbatul. Ea însemna fără îndoială o revoluţie a formei noastre de viaţă, care în deceniile trecute s'a desvoltat la o criză altoită pe liberalism. Într'adevăr, mişcarea feministă din secolul trecut a sfărâmat fără îndoială „lanţurile sclaviei", dar ea a venit cu pretenţii şi mai mari. „Pionierele" acestei mişcări au cerut multe sacrificii personale în acea vreme. Avem de exemplu cazul primului medic femeie german, dr. Tiburtius, care a fost desconsierată în societate fiindcă lucra la disecţie împreună cu studenţii. Ea era un subiect preferat de revistele umoristice şi numele ei stârnea ilaritate în Reichstag ori de câte ori era amintit.

In centrul preocupărilor mişcării feministe europene părea a fi năzuinţa spre independenţa exterioară, materială, faţă de bărbat. Era un obiectiv de care femeia s'a apropiat fără îndoială în urma industrializării. Spiritul de independenţă a femeii fu sporit. Examenul ei de capacitate a reuşit. Toate acestea sunt un fapt pe care astăzi îl considerăm aproape ca fiind un lucru firesc.

„Ciorapul albastru"

Dacă femeia s'ar fi declarat satisfăcută cu aceste obiective, atunci poate s'ar fi evitat acele crize cari au fost provocate de această evoluţie. Dar femeia voia mai mult: problema eternă a dominaţiei femeilor reapare mereu în istoria marilor popoare de cultură. Femeia voia mai mult: problema eternă a dominaţiei femeilor reapare mereu în istoria marilor popoare de cultură. Femeia voia să facă la fel ca şi bărbatul în toate privinţele. Aşa s'a născut figura caraghioasă a „ciorapului albastru", a femeii care renunţă la gospodăria sa şi se laudă cu cunoştinţele ştiinţifice, sau face politică sau literatură. Acest tip de femeie s'a îndepărtat la exterior cât mai mult posibil de tipul sexului său. Femeia emancipată se îmbracă după moda bărbătească, purtând părul scurt şi dându-şi aere de bărbat în toate privinţele. Ea ceru să poată lucra liberă în ştiinţă, drept şi politică. In acelaşi timp apăru pretenţia obţinerii libertăţii erotice, care îşi găsi expresia culminantă în teza Anitei Augspurg, renumita specialistă în drept feminist: „O femeie care se respectă nu poate încheia o căsătorie legală".

Aici recunoaştem originea mişcării de emancipare a femeii: Aceste revendicări haotice au fost impuse de individualismul nelimitat. Ultimul obiectiv era puterea în stat, deplina egalitate de drepturi în avocatură şi politică.

Limba femeilor

Cunoaştem popoare primitive la care femeile vorbesc o limbă aparte pe care bărbaţii nu o vorbesc niciodată. Acest fapt este un document al lumii personale a femeii, o lume care are doar puncte de contact cu lumea bărbatului dar nu e identică cu ea. Această limbă a femeii pare a fi pentru noi un simbol pentru despărţirea naturală a celor două sexe, din a căror antiteză polară existenţa noastră poate naşte forţe mereu noui.

Mişcarea de emancipare a femeii n'a vrut să recunoască faptul că va exista totdeauna o astfel de „limbă a femeii" într'un sens mai înalt.

Dar pretutindeni în lume unde s'a văzut o organizaţie, unde s'au născut state, organizaţii sociale şi culturi, a lucrat exclusiv bărbatul. El şi-a pus în joc în acest domeniu puterile sale creatoare. Toate încercările de a înscăuna stăpânirea femeilor au eşuat din cauza că este natural că nu poate exista o dominaţie a femeilor. Limba femeilor, fiinţa lor originală, nu e înţeleasă în lumea bărbaţilor. Statele Unite au acordat femeilor o „egalitate de drepturi" greşit înţeleasă, subliniind chiar prin acest fapt incapacitatea lor de a crea adevărate valori culturale. Bărbatul face istoria. Femeia este urmarea veşnică a generaţiilor. Femeia emancipată a încercat să lasă din lumea femeii şi să se încetăţenească în lumea bărbatului. Ea se poate compara cu un copil european pe care îl lăsăm să crească printre Chinezi pentru a face din el un Chinez. Rezultatul a fost o fiinţă asexuată care nu mai înţelegea „limba femeii" sau nu voia să înţeleagă această limbă, şi care refuza să trăiască în lumea proprie.

Astfel epoca liberalistă a rupt „lanţurile robiei" cu care era legată femeia de bărbat, ca o proprietate. Dar această epocă n'a obţinut adevărata libertate a femeii. Intenţia de a obţine matriarhatul dăduse greş. Ba, secolul al XIX-lea a adus chiar multe neajunsuri sociale pentru femeie. Ca lucrătoare ea deveni un obiect de exploatare nemiloasă din partea capitalismului. Noţiunea de protecţie a femeii era necunoscută. Libertatea erotică o transformă sub o nouă formă într'o roabă docilă a bărbatului.

Dacă astăzi Europa păşeşte pe calea unei noui ideologii, dorind să instaureze în drepturile sale ordinea dorită de Creator, atunci pe acest fond trebuie să se proiecteze şi calea pe care poate păşi femeia cu sentimentul vital al unei libertăţi noui.

Mama: Triumful tinereţii

Femeia ajunsă la maturitate, spre deosebire de bărbat, trebuie să mai păstreze o anumită capacitate de desvoltare. Cu alte cuvinte: Ea nu-şi poate atinge limita extremă a evoluţiei ei decât trecând prin solicitările maternităţii. Pentru bărbat, această solicitare ar fi insuportabilă. Femeia are o rezervă naturală. Această rezervă este adevărata minune a vieţii femeii.

Iar noi putem recunoaşte această tinereţe, capacitatea de desvoltare inepuizată în mod direct, comparând imaginile tipice a unui bărbat, a unei femei şi a unui copil de zece ani. Trăsăturile feţei ne arată limpede asemănarea esenţială dintre copil şi femeie. Bărbatul pare a fi mai matur, corespunzător situaţiei biologice.

Comparaţia dintre copil şi femeie ne desvăluie întregul secret al capacităţii de lucru al femeii.

O mamă cu şase copii şi-a refăcut de trei ori greutatea corpului într'un interval de 20 de ani. Ea nu este capabilă de aceasta decât numai fiindcă din punct de vedere fizic ea n'a ajuns încă la capătul desvoltării, cheltuind restul de capacitate evolutivă ca o forţă vitală pentru copiii ei.

Recunoaştem aici misiunea creatoare străveche şi cea mai mare a femeii, de care bărbatul încadrat într'o altă lume trebuie să fie mereu conştient cu respect şi admiraţie, dacă vrea să contribuie la netezirea căii femeii într'o nouă libertate interioară şi exterioară.

Soţia: noul drept al femeii

Cea mai profundă transformare a poziţiei sociale a femeii pare a se fi săvârşit aproape pe neobservate în oraşele industriale. Spre deosebire de lumea ţăranului, lumea muncitorului industrial se împarte în două lumi. Una este lumea bărbatului, o lume înconjurată de zidurile fabricii. Cealaltă e casa în care domneşte femeia, şi anume într'un mod care nu s'a evidenţiat niciodată în gospodăria ţărănească. (Faptul că în război aceste lucruri s'au modificat nu schimbă principiile). Ţăranul este pe moşia lui stăpânul vieţii şi al muncii. Muncitorul lasă lumea din afara locului său de muncă la discreţia soţiei sale. Ea se duce la autorităţi. Ea îl reprezintă acolo. Ea e stăpâna casei şi îşi chiamă rudele în casă. La ţărani, rudele bărbatului au o importanţă mai mare şi vin mai des ca oaspeţi la casa

Când femeile nu trăiesc în lumea lor... *Pictorul american Grand Wood şi-a botezat acest tablou după cunoscutul club feminin american „Fiicele Revoluţiei". Plin de sarcasm, el a dat drept fond pentru tipurile înfiorătoare de tiranie feminină cari stăpânesc în mod iresponsabil şi atotputernic în Statele Unite, pe George Washington, întemeietorul independenţei americane*

țăranului. Mama femeii adică bunica dinspre mamă, are un rol mai important în educația copiilor muncitorului decât mama bărbatului.

Prin urmare această modificare a poziției femeii în statul modern al muncii se observă până în ordinea familiară. Ea însemnă de fapt calea definitivă de ieșire din zăpăcelile drepturilor feministe în adevărata lume a femeii. Se pare că străvechiul matriarhat reînvie într-o haină nouă. El lasă bărbatului un domeniu vital rodnic, dar nu limitează nicăeri femeia care își poate îndeplini misiunea biologică tot așa ca și nouile și marile ei obligațiuni de stăpână.

Aici încep nouile și marile probleme cari vor apare mai ales după războiu, când femeia va trece iarăși în gospodărie, dela munca de războiu. Vedem deocamdată începuturile promițătoare, dar în același timp și conflictele. Într-adevăr tocmai acele căsătorii de muncitori industriali din care rezultă această nouă poziție socială a femeii sunt nefericite într-un procentaj cu mult mai mare decât căsătoriile de meseriași, proprietari de magazine sau țărani, în care bărbatul și femeia trăiesc și lucrează în aceeași ambianță. Cu cât mai mult recunosc bărbații ce cuprins nou se poate da aici femeii, și cu cât mai mult femeile își recunosc marea șansă, fără a o utiliza împotriva bărbatului, cu atât mai ușor se atinge țelul.

Egalitatea naturală

Când se afirmă că mișcarea feministă a făcut accesibile pentru femeie aproape toate profesiunile, nu se ține seama de diferența de condițiuni pentru toate profesiunile. A desvolta profesiuni noui și adecuate pentru femeie este una dintre cele mai importante misiuni de viitor cari nu se pot rezolva decât dacă ele sunt studiate prin prisma unei ideologii europene, pornindu-se dela legătura cu ordinea naturală.

Profesiuni tipice feminine sunt profesiunile în care se pot încheia și desvolta legături între oameni și în care se poate da ajutor. Laborantele, secretarele și infirmierele vor lucra mai bine decât bărbații. Taxatoarele din tramvaie ajută de obiceiu publicul, spre deosebire de taxatori cărora le place să facă pe șefii față de călători. Conducătoarea unui mare cămin ostășesc nu poate fi înlocuită în mod ideal niciodată printr-un bărbat. Dacă un conducător de macara ridică și transportă o piesă în fabrică, îi face plăcere mașina, elementul tehnic, motoarele. Dimpotrivă, o femeie care conduce macaraua stabilește cu mașina ei în același proces de muncă o legătură între doi muncitori ducând mai departe piesa.

Astfel s'a aruncat o lumină asupra poziției bărbatului și femeii în comunitate. Bărbatul este principiul creator și arhitectonic. El este și în miniatură antreprenorul lumii noastre omenești. El dă întâietate rațiunii. Femeia este elementul de legătură. Înțelepciunea ei este înțelepciunea inimei. Astfel se naște un nou matriarhat, — ce e drept, într'un alt sens, necunoscut până acum, anume un matriarhat prin care femeia își guvernează autonom lumea ei proprie. Să dăm egalitatea de drept acestor doi poli care se manifestă de mii de ani în lupta tradițională a sexelor, înțelegând rostul natural al lumilor lor proprii și neîncercând să-i apropiem între ei în mod artificial. Din aceste două izvoare va curge o bogăție creatoare și armonică, fecundându-se și înoindu-se veșnic.

DE DOUĂ ORI ACELAȘI LUCRU NU E ACELAȘI LUCRU

Colaboratorul științific al revistei noastre, D. dr. Heinz Graupner, abordează în articolul de față și problema profesiunilor feminine, în cadrul situației viitoare a femeii. El ajunge la concluzia că una dintre misiunile principale din viitor pentru Europa va fi de a găsi profesiuni feminine noui și adecuate. El ne arată cari sunt categoriile de profesiuni potrivite pentru femei, dându-ne un exemplu edificator. Autorul spune că deși un conducător de macara și o conducătoare de macara au aceiași misiune, ei o rezolvă cu o mentalitate cu totul diferită: Pentru bărbat, momentul emoționant și motor în activitatea sa de conducător de macara este plăcerea organizării, a lucrării precise și rapide, a jocului manetelor, lanțurilor și forțelor (sus). Pentru femeie avem de a face cu plăcerea de a ajuta, de a lua sarcina dela alții și de a preda bunurile oamenilor cari au nevoie de ele (sus). Vedem cum prezintă autorul deosebirile naturale dintre bărbat și femeie, pe baza acestui exemplu. De aici ajunge la concluzia că deși bărbatul și femeia sunt egale în privința drepturilor, această egalitate nu se poate manifesta decât pe baza condițiunilor naturale biologice. Traducerea în realitate a acestor concluzii este una dintre misiunile cele mai frumoase și cele mai mari cari se pun savanților, tehnicienilor și conducătorilor de state din Europa

VEDETTE DES DISQUES

POLYDOR

Un cap interesant: *Edith Piaf, cunoscuta vedetă a patefonului, cântăreața dela „Casino de Paris" este unul dintre subiectele cele mai impresionante ale afișelor lui Kiffer*

Un artist despre care vorbește Parisul:

CHARLES KIFFER

La Paris trăiește un desenator care joacă un rol deosebit în viața artistică atât de înfloritoare și astăzi a acestei mari metropole. Este omul care exercită o putere aproape magică asupra tuturor artiștelor dramatice. Cu ce? El le desenează! Iată taina lui: personanele care nu fac parte din „subiectele" sale, nu sunt cu totul „celebre". Le lipsește încă ceva din strălucirea numelui până când figurile lor nu apar pe vreunul dintre numeroasele afișe colorate ale lui Kiffer cari se văd pretutindeni pe străzile Parisului . . .

Aici lucrează Kiffer: *Intr'un colț al atelierului său e un tablou de curând terminat care reprezintă dansatori renumiți dela Opera din Paris. La mijloc, primabalerină Solange Schwarz; în stânga, Serge Lifar*

Unul dintre portretele cele mai frumoase: *Artista dramatică Mila Parély, — o pictură din salonul Parisului*

Aspectul obișnuit al marilor bulevarde: *Oameni grăbiți, trecători în plimbare, ofițeri germani și . . . mereu stâlpii cu splendidele afișe ale lui Kiffer ce atrag privirile . . .*

Signal Nr. 20, Anul 4. Numărul 2 din Octovrie 1943 Apare de două ori pe luna. Redactor-șef: Wilhelm Reetz; Locțiitor al redactorului-șef: Hugo Mösslang / Editura și tiparul: Deutscher Verlag, Berlin SW 68, Kochstrasse 22-26. Toate drepturile rezervate. All rights reserved

CREIOANELE

CASTELL

în culoarea verde cunoscută de toată lumea, sunt întrebuinţate de orice om pretenţios, la scris şi desenat.

A.W. FABER-CASTELL

Parfumul desăvârşit

Farmec sobru · Exuberanţă · Nor de parfum · Persistenţă · Decenţă · Distincţie

ALEX KAMP & CO., NÜRNBERG-N

Vechea şi renumita marcă pentru pantofii germani de calitate superioară

150542

DORNDORF-SCHUHFABRIK · ZWEIBRÜCKEN

Die Grossen Meistererzähler

Această colecţie de romane preţioase scrise de scriitori de prim rang este menită pentru vremuri de linişte şi recreaţie, pentru "ceasurile de argint", cum ar spune poeţii. Dorurile inimilor de femeie şi faptele bărbăteşti din lumea largă şi din liniştea pământului natal, emoţii adânci şi vieţi extraordinare, trecutul şi prezentul, parfumul femeilor frumoase şi răsuflarea aspră a naturii cuprind inimile şi simţurile cititorilor.

J.C. HEER, *Der König der Bernina* • J.C. HEER, *Laubgewind* • SUDERMANN, *Frau Sorge* • SUDERMANN, *Der Katzensteg* • PEGEL, *Das Fräulein auf dem Regenbogen* • CZIBULKA, *Der Kerzelmacher von Sankt Stephan* • COZZANI, *Marmor und Erde* • LEIP, *Das Muschelhorn*

Opt volume având în total 2914 pagini în formatul de 13×19 cm costă împreună numai **44.**80 mărci germane.

Vânzarea în rate lunare de RM 5.— fără niciun spor de credit şi cu

dreptul de a da înapoi cărţile în caz de nemulţumire, în termen de 14 zile

Cărţile apar numai în limba germană. Plata numai în valută străină sau clearing. Preţul se calculează pe baza cursului de clearing (=cursul zilei) din ziua în care se face plata.

Rezervele fiind limitate, vă rugăm să faceţi comanda imediat!

Importul scutit de vamă şi posibilităţi de plată convenabile (Cecuri poştale şi conturi de bancă în 12 state).

Livrarea se face în sarcina cumpărătorului.

FACKELVERLAG STUTTGART-M 100
(Germania)
Abteilung Exportbuchhandlung

Cupon — Se va tăia şi se va trimite!
An den Fackelverlag Abt.E. Stuttgart-M 100
Vă rog să-mi trimiteţi în termen de 14 zile, cu drept de înapoiere, colecţia

„DIE GROSSEN MEISTERERZÄHLER"
8 volume RM 44.80
Plata în rate lunare de RM 5.— în numerar deodată
Dreptul de proprietate rezervat.

Numele de familie: ..... Prenumele: .....
Locul: ..... Data: .....
Adresa: .....
(Rugăm a se scrie foarte citeţ)

Signal

O senzaţie în jurul lui Mozart

Doi artişti cu renume mondial, Gusti Huber şi Paul Hörbiger ca Papagena şi Papageno, într'o inscenare cu totul nouă a Flautului Fermecat. A se vedea reportajul din acest număr